

акцентів» є помітною подією у краєзнавчій літературі і сприятиме більш глибокому та об'єктивному висвітленню історії Подільського краю.

Яницький Ю.А., Яницький А.Ю. РЕВУЦКИЙ В.А. СНИТКОВ. ИСТОРИЯ БЕЗ АКЦЕНТОВ. ИСТОРИЧЕСКИЙ ОЧЕРК. – К., ИНСТИТУТ ПЕРЕДОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ, 2011. – 444 с.

В данной статье прорецензировано исторический очерк об истории основания и заселения села Снитков Муровано-Куриловецкого района Винницкой области, борьбу жителей за свободу, революционные и военные годы, развитие культурных, экономических и этносоциальных процессов в историческом прошлом и настоящем.

Yanitskiy Y. A., Yanitskiy O. Y. REVUTSKYIV V. A. SNITKIV. HISTORY WITHOUT A CENT. HISTORICAL REVIEW. – K., ADVANCED INSTITUTE OF TECHNOLOGY, 2011. – 444 p.

Historical review about the history and settlement of the Snitkiv village Murovani-Kurylivtsi district Vinnitsa region, villagers fight for freedom, revolution and war years, the development of cultural, economic and ethno-social processes in the historical past and present are reviewed in this article.

УДК 94(477) «19/20»

О.В. Зінько

**ЗІНЧЕНКО А.Л. НОВІТНЯ ІСТОРІЯ РЕЛІГІЙНИХ СПІЛЬНОТ В УКРАЇНІ:
НАВЧ. ПОСІБ. ДЛЯ СТУД. СПЕЦ. «ІСТОРІЯ». – К., 2011. – 408 С.**

У статті прорецензований навчальний посібник А.Л. Зінченка, присвячений функціонуванню релігійних спільнот в Україні у ХХ – на початку ХХІ ст.

Ключові слова: релігія, релігійні спільноти, віровизнання, конфесії.

Рецензована книга – навчальний посібник, в якому розкриваються історичні обставини функціонування релігійних спільнот в Україні у ХХ – на початку ХХІ ст. з використанням сучасних досліджень, які, на думку автора, мають зацікавити студентів та аспірантів, які вивчають історичні процеси новітнього часу.

Автор використовує документи, які були упроваджені в науковий обіг у посттоталітарну добу, значну частину яких подає в додатках. Серед них: протоколи, листи, протести, історичні нариси парафій, доповідні записки уповноважених у справах релігійних культів КП(б)У, НКВД, КПРС та ін. Особливий інтерес мають дані Державного комітету у справах національностей та релігій. У кожному розділі подаються запитання та завдання для підсумкового контролю, тематика курсових та дипломних робіт, список джерел і досліджень.

Виклад матеріалу у навчальному посібнику побудовано за хронологічно-проблемним принципом. Текст посібника поділений на шість розділів, у кожному з яких розкриваються особливості функціонування найчисленніших релігійних спільнот на певному етапі суспільно-політичного процесу та за певних державно-політичних режимів.

З метою полегшення опрацювання матеріалу, автор у тексті подає пояснення найважливіших термінів та формулює підсумкові висновки в рубриці «Стисло про головне».

У розділі «Віровизнання в Україні наприкінці ХІХ століття – у роки першої світової війни», автор розглядає Православну Церкву в політичній системі Російської імперії; греко-католицьке духовництво; римо-католицьку церкву; баптистів та євангельських християн; юдейські, караїмські й мусульманські громади та інші проблемні питання періоду.

У наступному розділі «Релігійні спільноти в добу українських визвольних змагань (1917-1920)», автор акцентує увагу на зміни в державно-церковних відносинах після Лютневої революції в Росії, демократизацію церковного життя та національне відродження в Наддніпрянській Україні.

Великий науковий інтерес представляє порівняння становища релігійних спільнот у підрадянській Україні та у Західній Україні в розділі «Релігійні спільноти в Україні у міжвоєнній добі». Значна увага приділяється видатним церковним діячам різних конфесій,

.....
використовується біографічна інформація про їх життя та церковна діяльність. У тексті дуже вдало подаються архівні фото.

Автор навчального посібника звертає увагу й на становище віровизнання в Україні в умовах нацистської окупації та на релігійні спільноти в середині 40-х – 80-ті роки ХХ ст. Розглядається церковна політика нацистського та комуністичного режимів на території України, становище православної церкви, римо-католицької спільноти, протестантських спільнот, католицької церкви та інші проблемні питання періоду. Особлива увага приділяється церковним діячам – в'язням комуністичного режиму: у греко-католиків – митрополит Йосип Сліпий, священник Іван Маргітич, у православних – єпископ Лука (Войно-Ясинецький), священник Василь Романюк, у римо-католиків – Антон Хомицький, у баптистів – Георгій Вінс, які своєю мужністю й відважним протистоянням режимові слугували прикладом для багатьох вірян.

Навчальний посібник пропонує матеріал, який присвячений релігійним спільнотам в Україні з кінця 1980-х років. Автор акцентує увагу на російській православній церкві та змальовує відродження національних церков в Україні, як релігійний ренесанс, розповідає про утворення Української православної церкви Київського Патріархату, розглядає причини роз'єднаності православних церков в Україні, ідеологію «русского мира», проблеми інших церковних конфесій. Особлива увага приділяється етнокультурним орієнтирам релігійних спільнот, подаються статистичні дані про релігійні організації в Україні станом на 1 січня 2010 р.

Таким чином, навчальний посібник є значним внеском у вітчизняне релігієзнавство. Автор дослідив та продемонстрував поліконфесійність українського соціуму, існування поряд з українськими релігійними спільнотами іншонаціональних релігійно-культурних об'єднань, впливи політичних та релігійно-політичних центрів, які посідали панівне становище в Україні впродовж тривалого періоду колоніальної та релігійно-політичної залежності, що й зумовило спрямованість дискурсу пропонованого посібника.

Зинько Е.В. ЗИНЧЕНКО А.Л. НОВЕЙШАЯ ИСТОРИЯ РЕЛИГИОЗНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ УКРАИНЫ: УЧЕБН. ПОСОБ. ДЛЯ СТУД. СПЕЦ. «ИСТОРИЯ». – К., 2011. – 408 С.

В статье прорецензировано учебное пособие А.Л.Зинченка, посвященное функционированию религиозных организаций Украины в XX – начале XXI в.

Ключевые слова: религия, религиозные организации, веропризнание, конфессии.

Zinko O.V. ZINCHENKO A.L. THE NEWEST HISTORY OF RELIGIOUS ASSOCIATIONS IN UKRAINE: TRAINING APPLIANCE OF STUDENT OF HISTORICAL SPECIALIZATION. - K., 2011. – 408 P.

In the article the training appliance of Zinchenko A. L. is reviewed, this book is devoted functioning of religious associations in Ukraine in XX at the beginning of XXI century.

Keywords: religion, religious associations, religions, confessions.